

Den helende lyds superstjerner

Velværemusikstjerner

AF MARIA KENTORP

Deva Premal kom til verden til lyden af gayatri-mantra. Hendes far messede det oldgamle sanskrit-mantra under fødslen, og da han forlod denne verden i 2005, sad Deva Premal ved hans dødsleje og messede selvsamme ord for ham. På tirsdag, når Deva Premal og hendes mand og musikalske partner engelske Miten, optræder i København, står mantraet igen i centrum.

»Det er verdens ældste mantra og et af de smukkeste,« siger Miten, da Borsen fanger parret over telefonen i Slovenien. Deres verdensturné går til både Europa, Canada, Sydamerika og USA, hvor de er blevet store stjerner på den spirituelle himmel. Den største kaptulup med højderne kom i Chers skikkelse, da hun på sin Farewell Tour i 2004-2005 sang gayatri-mantraet i parrets version. Den var blandt sangene på Deva Premals første plade fra 1998 »The Essence«, der toppede new age-hitlisten. Med tiden har de hostet pæne ord fra både powerguruen Anthony Robbins og stilhedens mester Eckhart Tolle, der har kaldt deres musik for en magisk portal ind til nærværet.

»Kunstneren Krishna Das havde gjort det før i USA, men vi var de første i Europa, der satte musik til mantraer og optrådte med dem. Vi havde ikke planlagt at be-

gynde den bevægelse, som vi oplever i dag. Vi tænkte, at musikken kunne bruges til massage og afslapning, men det viste sig at blive en større succes,« forklarer 38-årige Deva Premal.

Gayatri-mantraet stammer fra de indiske skrifter Vedaerne, og for mange hinduer er recitationen af mantraet en måde at opvække krop og sjæl og danne bånd til den øverste form for eksistens. Hver stavelse skal have en effekt på de syv energifelter, chakraer, som hinduerne mener, kroppen er inddelt i, og chakraerne bliver stimulerede af lyden.

Mantraer heldbreder

Eller som Deva Primals husbond og musikalske partner, 60-årige Miten, forklarer det:

»Mantraerne er helbredende. De er lydvidenskab, og lydene er potente, selv om vi ikke forstår, hvad de betyder. Det kan sammenlignes med apotekets piller, som du heller ikke kender indholdet af.«

Men hvordan kan bestemte lyde i sig selv være heldbringende?

»Det er et mysterium for mig også, men dengang de blev skrevet, forskede menneskene i lyde og fandt frem til, hvilke der havde effekt på fysikken og metafysikken. Det er så at sige en samling af lyde, der er designet til at gøre dig godt,« siger Miten.

»Alene det at synges er helende,« siger Deva Premal og fortsætter:

»For du trækker vejret dybt ind og får energien til at flyde i kroppen. Du synkroniserer dig med andre og skaber kontakt med dem på et meget dybt plan. Det gjorde folk tidligere i kirker, men det moderne mennesker skal lede efter andre steder at forbinde sig med deres medmennesker,« siger hun og suppleres af sin mand.

»Men sanskrit-ordene kan ikke direkte oversættes, for betydningen ligger ud over de europæiske sprog. At synges mantra er at tune ind på noget større. Nærmere kan vi næsten ikke komme det,« siger Miten.

Videnskabens verden har også haft handlingen »at chante mantraer«, som det hedder, under lup, og påvist, at det kan koordinere hjernebølger med en dyb afslappende effekt til følge. David Simons, der er leder af neurologisk afdeling på Sharp Briollo Hospitalet i San Diego, har f.eks. opdaget, at chanting mekanisk bliver omsat i hjernen til beroligende endogener, der virker smertestillende og helende på kroppen.

Stilheden er vigtig

Men den slags er det nok meningsløst at tænke på som publikum i salen. Duoen opfordrer deres publikum til dels at synges med og dels at undlade at klappe efter sangene. For den efterfølgende stilhed er lige så stor en del af oplevelsen. Det er der tilsyneladende en del, der er enige i, da deres koncerter

tiltrækker flere og flere mennesker, og de f.eks. i Australien spillede for fulde huse i marts.

De mener selv, at deres succes bunder i folks længsel efter noget dybere end ren underholdning, tv-shows, fodboldkampe og popmusik. Ting, som Miten har dyrket til bunds, og som Deva Premal blev nægtet gennem sin barndom.

Voksende op i Tyskland

Hun voksede op i Tyskland i en meget usædvanlig familie, hvor faren, der var billedkunstner, studerede sanskrit, yoga, hellige skrifter og stod op klokken tre hver morgen for at meditere i to timer. Coca cola og tv var bandlyst, og familien havde kasseret stolene og sad på gulvet i yogastilling med krydsede ben. Moren var klassisk musiker, der ledte kirkekor og spillede klaver og viola og sang med børnene.

Deva Premal ville bare være »normal«, så hun begyndte som ni-årig at sværme for kristendommen og bede faderen i al hemmelighed om aftenen. Da forældrene opdagede hendes oprør, støttede de dog op om datteren, og hendes dåb blev planlagt. Den blev aflyst i sidste øjeblik, da Deva Premal havde fået interesse for en anden guru end Jesus Kristus. Han hed Bhagwan Shree Rajneesh, blandt hans tusindvis af tilhængere blot kaldt Osho, og den unge pige, der dengang hed Yolanda, begyndte at eksperimentere med hans

meditationer, elskede dem, følte sig instinktivt draget til at følge ham som discipel og tog et nyt navn, som det sig her og bor i hans kredse, Deva Premal. Det betyder guddommelig kærlighed.

Som 17-årig flyttede hun til hans ashram (en slags spirituelt resort, red.) i Puna, Indien, og studerede shiatsu, refleksologi og massage. Her mødte hun tre år senere den 22 år ældre brite Miten, der havde en fortid med sex, stoffer og rock'n'roll. Som singer-songwriteren Andy Desmond, som han hed dengang, turnerede han med Fleetwood Mac, Lou Reed og Ry Cooder, men var begyndt at savne et egentligt indhold i sit liv. Han solgte sine guitarer og forlod sin kone og dedikerede sig til det åndelige arbejde.

»Popmusikens primære mål er at skabe følelser. Det meste handler om at op-hidse os seksuelt og følelsesmæssigt. Eller det handler om tabet af vores kære. Og det er al ere værd. Men popmusikken stopper der. Jeg ledte efter mere. Den meditation, som det er at synges et mantra, når videre end følelsen. Til der, hvor der ikke er glæde og sorg. Der, hvor der er ægte fred,« forklarer han.

Koncert med Deva Premal og Miten, 1. juli kl. 19.30, Kunstakademiets Arkitektsskole, Holmen, København, www.quantumseminars.com

maria.kentorp@borsen.dk

*O bhDr bhwaDsvaD
tat savitur vareDya
bhargo devasya dhMahi
dhiyo yo naDprachodayDt*

Gayatri-mantra, sanskrit